



OTSUS

10.05.2023 nr 5-5/2023-012

Koondumisele nr 03/2023 Maral Invest OÜ ja Dragad OÜ loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet on saanud 13.04.2023 koondumise teate, mille kohaselt on Tartu notar Aune Harujõe 10.04.2023 koostanud ja tõestanud Maral Invest OÜ (registrikood 11073261) ja Dragad OÜ (registrikood 12736976) ühinemislepingu. Ühinemislepingu kohaselt ühinevad Dragad OÜ ja Maral Invest OÜ äriõiguslikult üheks ettevõtjaks, kus ühendavaks ühinguks on Maral Invest OÜ ja ühendatavaks ühinguks on Dragad OÜ. Tehingu järgselt kuulub Maral Invest OÜ osakapitalist 60% füüsilisele isikule R.P. (isikukood [...]; koondumise eelselt Dragad OÜ ainuosanik) ja 40% füüsilisele isikule M.M. (isikukood [...]; koondumise eelselt Maral Invest OÜ ainuosanik).

Tehingu tulemusena eelnevalt iseseisvalt tegutsenud ettevõtjad Maral Invest OÜ ja Dragad OÜ ühinevad äriseadustiku tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 1 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 13.04.2023 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 1 järgi on koondumise osaliseks ühinev ettevõtja või ettevõtja, kelle osa ühendatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Maral Invest OÜ ja Dragad OÜ.

Maral Invest OÜ on Eestis registreeritud valdusettevõtja, mis kuulub füüsilise isiku M.M. valitseva mõju alla (100%). Maral Invest OÜ omab valitsevat mõju Lätis registreeritud äriühingu AS "Latvijas Maiznieks", Leedus registreeritud äriühingu UAB „Lietuvos Kepėjas“ ning Vallerton OÜ üle. Valletron OÜ on valdusettevõtja, millel iseseisev majandustegevus puudub ning mis omab valitsevat mõju Eesti Pagar AS-i üle.

Samuti omab Maral Invest OÜ 45% osalust äriühingus OÜ Cristella VT.

Eesti Pagar AS tegeleb oma Paides asuvas tootmisüksuses erinevate värske leiva- ja saiatoodete tootmisega ning turustab oma toodangut põhiliselt Eestis (Eesti Pagari

kaubamärgi all), kuid ka teistes Euroopa riikides. Ettevõtja müüb nii oma toodetud tooteid kui ostab neid nn *white label* tootmise põhimõttel¹ või varustaja kaubamärki kandvalt edasimüügiks sisse. Enamik *white label* toodangust ostetakse äriühingult [...].

Dragad OÜ on Eestis registreeritud valdusettevõtja, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju füüsiline isik R.P.. Dragad OÜ omab valitsevat mõju OÜ Cristella VT üle. Teisi ettevõtjaid Dragad OÜ valitseva mõju alla ei kuulu.

OÜ Cristella VT tegeleb oma Võrus asuvas tootmisüksuses külmutatud pagari- ja kondiitritoodete tootmise ning hulgimüügiga. Äriühing tegeleb tootmisega tellimuste põhiselt ning ei tegele oma toodete turustamisega ega oma kaubamärke. [...].

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste koondumise teate esitamisele eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

¹ *White label* tootmise põhimõtte seisneb selles, et äriühing ostab vastava toote sisse kolmandalt osapoolelt, lisab tootele enda kaubamärgi ning müüb juba enda kaubamärgiga märgistatud toote edasi tarbijale.

Mõlema koondumise osalise valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad tegelevad pagaritoodete tootmisega ning omavad Balti riikides (Dragad OÜ Eestis, Maral Invest OÜ Eestis, Lätis ja Leedus) tootmisüksuseid.

Euroopa Komisjon ja Konkurentsiamet on oma varasemas praktikas² pagaritoodete tootmise ja turustamise valdkonda puudutavates koondumise otsustes leidnud, et pagaritooted jagunevad järgmisteks peamisteks tootegruppideks: (i) värsked leivatooted; (ii) tööstuslikud ja eelpakendatud leivatooted; (iii) leivatoodete asendajad; (iv) koogid; (v) hommikusöögikaubad; (vi) küpsised; ja (vii) külmutatud pagaritooted (*bake-off*). Ühtlasi leidis Euroopa Komisjon, et nimetatud tootegruppides on toodete hinnad erinevad, samuti nõuab tootmise ümberkujundamine ühelt tootegrupilt teisele aega ja/või märkimisväärseid investeeringuid, mis viitab asjaolule, et erinevad tootegrupid võivad moodustada eraldi kaubaturud.

Dragad OÜ valitseva mõju alla kuuluv OÜ Cristella VT toodab tellimuste põhised ja *white label* põhimõttel külmutatud pagari- ja kondiitritooteid (külmutatud saiakesi, pirukaid, taignaid jne) [...]. OÜ Cristella VT otse lõpptarbijale oma tooteid ei turusta, ettevõtjal puuduvad turustuskanalid ja tarbijale suunatud kaubamärgid. Samuti ei tegele OÜ Cristella VT nn värskete leiva- ja saiatoodete tootmisega (st Eesti Pagar AS-i ja OÜ Cristella VT tootevalik ei kattu).

Maral Invest valitseva mõju alla kuuluv Eesti Pagar AS toodab ja turustab värsked leiva- ja saiatooted, kasutades Eesti Pagar kaubamärki, ega tegele külmutatud pagari- ja kondiitritoote tootmisega. Eesti Pagar AS omab võimekust valmistatud tooteid ka külmutada, samas on antud tooted erinevad OÜ Cristella VT toodangust³. Eesti Pagar AS-i toodetud tooted külmutatakse vaid ladustamise/säilitamise huvides ning need tooted sulatatakse enne ostjani transportimist või toimetatakse ostjani külmutatult, kes need siis sulatab ning müüb värskete toodetena lõpptarbijale. Eesti Pagar AS-l puudub vaba tootmisvõimekus toota külmutatud pagari- ja kondiitritooteid.

Ehkki mõlema koondumise osalise valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad tegelevad pagaritoodete tootmisega, on nende tooted erinevad ning seega koondumise osaliste tegevustes horisontaalset kattuvust ei teki.

Kuna käesoleva koondumise tulemusel ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses, ei ole kaubaturgude ning nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

² Euroopa Komisjoni juhtumid COMP/M.5286 - LION CAPITAL / FOODVEST, punkt 12 ja COMP/M.6891 - AGROFERT/ LIEKEN, punkt 6; Konkurentsiameti 03.11.2016 otsus nr 5.1-5/16-046 OÜ Eesti Leivatööstus / Aktsiaselts Hagar.

³ Näiteks on koondumise teates nimetatud, et Eesti Pagar AS müüb väheseid tooteid (nt *ciabatta*'d, *baguette*'d) lõpptarbijale ka külmutatud kujul, kuid OÜ-l Cristella VT ei ole võimalik vastavaid tooteid toota, kuivõrd puuduvad vajalikud seadmed.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Nii Eesti Pagar AS kui OÜ Cristella VT tegelevad pagaritoodete tootmisega, kuid toodavad erinevaid tooteid ning turustavad neid erinevalt (st OÜ Cristella VT tegeleb tellimuste põhiselt külmutatud pagari- ja kondiitritoodete tootmisega ning Eesti Pagar AS tegeleb värskete leiva- ja saiatoodete tootmise ning turustamisega). [...]. Seega ei muutu kõnealuse koondumise puhul koondumise osaliste turuosad ega seisund pagari- ja kondiitritoodete müügil Eestis.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Maral Invest OÜ ja Dragad OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 10.05.2023 otsuse nr 5-5/2023-012
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jäetud ärisaladused ja isikuandmed, vastavad kohad on
tekstis tähistatud nurksulgudega.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 18.05.2023